

عوامل مؤثر بر توسعه پژوهش در تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

دکتر شهرام علم - دکتر مجید خوروش - مریم منظمی - زهرا علم

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر ری - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر مجلسی - کارشناس ارشد سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران -
کارشناس ارشد مدیریت ورزشی

- نویسنده مسئول: شهرام علم - تلفن: ۳۳۷۷۷۶۸-۰۶۱۱ - تلفن همراه: ۰۹۱۶۱۱۱۷۵۱۸ - Email : shahramalam@yahoo.com

آدرس: تهران - اتوبان تهران قم - روبروی مرقد امام خمینی (ره) - دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر ری - گروه تربیت بدنی

- مجید خوروش: دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهر مجلسی - تلفن همراه: ۰۹۱۳۳۰۵۱۰۲۴ - Email : majid_mmf@yahoo.com

- مریم منظمی: تهران - خیابان سئول - سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران - Email : marymmonazami@yahoo.com

- زهرا علم: اهواز - کیان آباد غربی - خیابان ششم - پلاک ۴۸/۱ - Email : zahra_alam@yahoo.com

تاریخ ارسال مقاله: ۱۳۸۹/۱۰/۹

چکیده

هدف این پژوهش شناسایی و اولویت بندی عوامل مؤثر بر توسعه پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران بود. جامعه این تحقیق را کلیه کارشناسان ارشد تربیت بدنی شاغل و مستخدم رسمی وزارت آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران تشکیل داده بود که ۳۵۰ نفر به عنوان نمونه آماری پژوهش انتخاب شدند. تحقیق حاضر از نوع توصیفی انتخاب شده و اطلاعات آن به صورت میدانی جمع آوری شده است. برای جمع آوری اطلاعات لازم در این پژوهش از مطالعات کتابخانه ای و پرسشنامه استفاده شده است. جهت تهیه ساختار پرسشنامه، اطلاعات اولیه به روش دلفی جمع آوری شد و سپس سؤال های طرح شده پرسشنامه، مورد تحلیل عوامل (از نوع مؤلفه های اصلی) و آزمون های مربوطه قرار گرفت. در این تحقیق برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شده که برای کل پرسشنامه برابر با ۰/۸۸ به دست آمد. یافته های مهم این تحقیق نشان داد که: از میان عوامل سازمانی و اداری، عامل «وجود قوانین و مقررات جامع برای حمایت اصولی و مستمر از پژوهش های انجام شده» و از میان عوامل امکاناتی و مالی عامل «افزایش میزان حق التحقیق متناسب با حق التدریس در آموزش و پرورش» و از میان عوامل حرفه ای و تخصصی، عامل «آشنایی پژوهشگران تربیت بدنی آموزش و پرورش با چگونگی استفاده از امکانات پژوهشی، اطلاع رسانی و آزمایشگاهی» و بالاخره از میان عوامل فردی و اجتماعی، عامل «تربیت پژوهشگران ماهر تربیت بدنی در دانشگاه های کشور» مؤثرترین عوامل توسعه فعالیت های پژوهشی در تربیت بدنی آموزش و پرورش می باشند.

واژه های کلیدی: پژوهش، تربیت بدنی، آموزش و پرورش

جستجو و پژوهش کنید و بپرسید تا حقایق برایتان گویا گردد بدانید که بی پرسش پاسخی نمی‌شنوید و بی پژوهش حقیقتی نمی‌یابید. (مولا علی(ع))

فعالیت‌های پژوهشی در عصر کنونی از چنان اهمیت و جایگاهی برخوردار است که از آن به عنوان یک شاخص برای تعیین میزان توسعه یافتگی کشورها استفاده می‌شود. تحقیقات و پژوهش کلید اصلی «توسعه همه جانبه و استقلال» یک کشور است از همین رو اهمیت و اعتبار دادن به بخش پژوهش به عنوان «سرمایه ملی» تلقی می‌شود.

در کشورهای توسعه یافته به ویژه در چند دهه‌ی اخیر، فعالیت‌های مطالعاتی و تحقیقاتی در زمینه‌های مختلف علوم از چنان اهمیتی برخوردار شده است که نه تنها بدون آن هیچ برنامه ریزی و سیاست گذاری انجام نمی‌گیرد بلکه زندگی روزمره‌ی شهروندان به طور مستقیم و در همه زمینه‌ها متأثر از نتایج این نوع فعالیت‌ها است. در این جوامع فعالیت‌های پژوهشی دیگر منحصر و محدود به چند دانشمند و آزمایشگاه در مراکز آموزشی و تحقیقاتی نمی‌باشد زیرا فرهنگ تأمل، تعمق، جستجو و مجادله که یکی از ابتدایی‌ترین پیش شرط‌های ضروری برای فعالیت‌های پژوهشی است در کلیه سطوح نظام آموزشی به ویژه آموزش و پرورش این کشورها چنان گسترده و فراگیر شده است که به عنوان یک اصل مورد توجه و عنایت خاص برنامه ریزان و سیاستگذاران قرار دارد.

نگاهی به وضعیت برخی شاخص‌های تحقیقات در نزد کشورهای توسعه یافته و نیز کشورهای در حال توسعه و تطبیق آنها با وضع شاخص‌های مذکور در ایران، ما را به تأمل و تفکر جدی و می‌دارد. برآورد جهانی حاکی از آن است که سهم اعتبارات تحقیقات به تولید ناخالص ملی در کشورهای پیشرفته بین ۲/۵ تا ۳ درصد است در حالی که این نسبت در ایران طی دهه اخیر ۰/۲ تا ۰/۴ درصد در نوسان بوده است (سالنامه یونسکو).

با مطالعه و بررسی پژوهش‌های انجام شده در ارتباط با عوامل مؤثر بر توسعه و رفع موانع فعالیت‌های پژوهشی در کشور از سال ۱۳۴۵ تا کنون، بیشترین عواملی که به آن اشاره شده بود عبارت است از: اختصاص بودجه کافی به امور پژوهشی (۱۳،۵،۳،۱)، همکاری و هماهنگی میان گروه‌ها، واحدها، دانشگاه‌ها و وزارتخانه‌ها (۱۳،۵،۳،۱) تدوین قوانین و مقررات جامع برای حمایت اصولی و مستمر از پژوهشگران و پژوهش‌های انجام شده (۱،۸)، افزایش میزان حق تحقیق متناسب با حق التدریس در دانشگاه‌های کشور (۱۰،۸) آشنایی کافی اساتید دانشگاه‌ها با روش‌های تحقیق علمی (۱۵،۸،۷) عدم تراکم ساعات تدریس اساتید دانشگاه به منظور ایجاد فرصت کافی برای فعالیت‌های پژوهشی (۱۵،۱۳،۱۲،۱۰،۸،۵)، حل مشکلات معیشتی و تنگناهای اقتصادی پژوهشگران (۱۹،۵).

پژوهش‌های انجام شده در زمینه عوامل مؤثر بر توسعه پژوهش در کشور نشان می‌دهد که؛ اعتقاد به ثمردهی اندک تحقیقات و فعالیت‌های پژوهشی به دلیل محدودیت‌های موجود در کشور، تقریباً مورد قبول تمام واحدهای علمی، محققان و حتی مراکزی است که از این پژوهش‌ها بهره می‌گیرند. بر این اساس و به دلیل آن که دامنه تأثیرگذاری و تأثیرپذیری حرکت پژوهشی و تحقیقات علمی در سطح ملی مطرح است، امروزه هر اقدامی، در هر بخشی برای تبیین ضرورت تحقیق و شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه فعالیت‌های پژوهشی حائز اهمیت می‌باشد که بخش تربیت بدنی و ورزش کشور از این قاعده مستثنی نیست.

در حوزه تربیت بدنی، قره خانلو (۱۳۷۹) طی تحقیقی تحت عنوان «شناسایی موانع و مشکلات پژوهش در تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه‌های کشور»، عوامل بازدارنده‌ی خیلی مؤثر در توسعه پژوهش را از دیدگاه اعضای هیات علمی تربیت بدنی دانشگاه‌ها، این چنین اولویت بندی کرده بود: گرایش اساتید به سوی فعالیت‌های پر درآمد به جای پژوهش به علت تنگناهای اقتصادی، پایین بودن سهم پژوهش در بودجه ورزش کشور، فراهم نبودن تسهیلات لازم برای شرکت اساتید تربیت بدنی و علوم ورزشی در همایش‌های بین‌المللی، کمبود تعداد مراکز پژوهشی اختصاصی تربیت بدنی در کشور، توجه کمتر به موضوع پژوهش از سوی مدیران تربیت بدنی به علت عدم بهره‌گیری از متخصصان تربیت بدنی در مدیریت ورزش کشور (۹).

سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران نیز در کتابچه «توسعه علمی و پژوهشی» از سند تفصیلی نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش کشور، ضعف‌های توسعه پژوهش در تربیت بدنی و ورزش کشور را در نتیجه مطالعات شناختی و تطبیقی خود چنین فهرست کرده است: فقدان ارتباط نظام مند بین مراکز تحقیقاتی ورزشی داخل و خارج از کشور، کاستی‌های ارتباط بین مراکز پژوهشی ورزشی، کمبود نیروی انسانی متخصص برای پژوهش در ورزش، فقدان مراکز پژوهشی ورزشی خصوصی، عدم

هماهنگی بین عرضه و تقاضای پژوهش در ورزش کشور، عدم ارتباط بین مراکز پژوهشی و سازمان های ورزشی، ضعف امکانات و تجهیزات مراکز پژوهشی ورزشی (۲۴).

با مطالعه و بررسی پژوهش های انجام شده در دیگر کشورها، محققان کشورهای مذکور عوامل مؤثر بر توسعه فعالیت های پژوهشی در ورزش را چنین عنوان کرده بودند: افزایش بودجه مطالعات مربوط به ورزش دانشگاه ها، مراکز تحقیقات ورزشی و مؤسسات علمی و پژوهشی (۲۲)، برنامه ریزی مناسب مسؤولین برای استفاده از تحقیقات ورزشی (۲۶)، تأمین مراکز اطلاع رسانی (۲۸)، توسعه شناخت و آگاهی پژوهشگران از کاربرد فنون و فناوری های پژوهشی جدید در ورزش (۲۸، ۲۳)، توسعه توان پشتیبانی آموزش عالی و استفاده از ظرفیت های دانشگاهی (۲۵)، ایجاد ارتباط بیشتر بین قهرمانان و مراکز پژوهشی ورزشی، برنامه ریزی جهت توسعه ابداعات ورزشی، توجه به تحقیقات کاربردی در ورزش (۲۲، ۲۷)، افزایش تعامل بین پروژه های تحقیقاتی و افزایش هم نیروزایی تحقیقات در ورزش (۲۶)، گسترش کنفرانس های مراکز تحقیقاتی در ارتباط با علوم ورزشی (۲۳).

با مطالعه پژوهش های صورت گرفته در بخش های مختلف و با توجه به این که نقش آموزش و پرورش در ایجاد تحول در نونهالان، نوجوانان و جوانان و سرانجام تحول در جامعه بر کسی پوشیده نیست و چون سلامتی، شادابی، رشد و پیشرفت هر جامعه ای همگی از نظام آموزشی آن جامعه سرچشمه می گیرد، لازم است بیشترین سرمایه گذاری ها و کیفی ترین برنامه ریزی های تحقیقاتی در نظام آموزشی کشور به ویژه در آموزش و پرورش صورت گیرد. ولی متأسفانه در این بخش نیز شاهد هستیم که بحث پژوهش و تحقیق و تکیه بر نتایج آن در جهت استفاده کامل در برنامه ریزی ها تاکنون مورد عنایت لازم قرار نگرفته و بسیاری از اقدامات صرفاً بر اساس تجربیات، مشاهدات و سلاقی شخصی برنامه ریزی و اجرا می شود که در این راستا مسایل مربوط به تربیت بدنی و تندرستی مستثنی از سایر قسمت های آموزش و پرورش نبوده است.

آموزش و پرورش با اهمیت بخشیدن کمی و کیفی به تربیت بدنی و تندرستی در کلیه سطوح تحصیلی می تواند علاوه بر تأمین و تضمین سلامت جامعه، شالوده ورزش کشور را پی ریزی کند. بی تردید اعتلای بهداشت، تندرستی، تربیت بدنی و ورزش در جامعه ما زمانی میسر است که تحولی سازنده و مثبت در برنامه های جاری آن به عمل آید؛ بازنگری در برنامه های گذشته و جاری و تدوین برنامه های کارآمد و مؤثر، بدون شک نیازمند مطالعه، پژوهش و تحقیقات گسترده همه جانبه ای است که نتایج آن بتواند خط مشی های برنامه جدید را تعیین نموده و صحت انطباق آنها را با نیازهای اساسی جامعه در حال تحول ما تضمین کند. اگرچه در سال های اخیر تربیت بدنی آموزش و پرورش از گسترش قابل توجهی به ویژه در زمینه نیروی انسانی برخوردار بوده اما متناسب با آن چنین رشدی در امور پژوهشی چه از نظر کمی و چه از نظر کیفی کمتر مشاهده شده است به طوری که بخش اعظم فعالیت های پژوهشی در این حیطه معطوف به انجام پایان نامه های تحصیلات تکمیلی می باشد که آن هم از سیاست ها و برنامه ریزی های مناسب پیروی نمی کند. اجرای اندک طرح های مصوب مرتبط با تربیت بدنی و تندرستی در وزارت آموزش و پرورش آن هم در وزارتخانه ای با این وسعت و گستردگی و با داشتن پتانسیل های فراوان جهت تحقیق و مطالعات پژوهشی، بسیار قابل تأمل است. به طور مثال طی سال های ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۰ تنها یک طرح و طی سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۱ هیچ گونه طرحی اجرا نشده است (۱۳). به عبارتی در مدت دو سال فقط یک طرح پژوهشی مرتبط با تربیت بدنی در وزارت آموزش و پرورش به انجام رسیده است. حال این سؤال مطرح است که به چه دلیل تربیت بدنی آموزش و پرورش به رغم برخورداری از امکانات بالقوه و نیروی انسانی تحصیل کرده نتوانسته است در زمینه تحقیقات گام های موثرتری برداشته و انگیزه بسیاری از نیروهای تخصصی خود را در این بخش تقویت نماید؟ لذا با توجه به شرایط، امکانات و پتانسیل موجود، پسندیده و ضروری است تا عوامل مؤثر بر توسعه پژوهش در تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش از جنبه های مختلف شناسایی و اولویت بندی شده تا در گام بعدی این عوامل در قالب راهکارهای مناسب ارائه گردد.

روش شناسی تحقیق

تحقیق حاضر از نوع توصیفی انتخاب و داده های آن توسط پرسشنامه و به صورت میدانی جمع آوری شده است. از کل جامعه کارشناسان ارشد تربیت بدنی کشور، ۳۵۰ نفر به پرسشنامه ارسالی پاسخ دادند و به عنوان نمونه آماری تحقیق انتخاب شدند. برای تهیه ساختار اولیه پرسشنامه، ۴۶ عامل مؤثر بر توسعه پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش، توسط یک پرسشنامه باز و به روش دلفی جمع آوری شد. سپس این ۴۶ عامل مورد تحلیل عوامل (از نوع مؤلفه های اصلی) قرار گرفت که با انجام آزمون (KMO) و آزمون کرویت بارتلت، داده های این تحقیق برای تحلیل عوامل، مناسب تشخیص داده شدند در ادامه بوسیله آزمون

اسکری، چهار دسته عامل قابل استخراج به دست آمد. تحلیل عوامل داده ها روی مؤلفه های اصلی پس از ۸ چرخش از نوع واریماکس و همچنین به کارگیری آزمون نرمال سازی کیسر و با تعیین نقطه برش و بار عاملی حداقل ۰/۴۰ مورد تحلیل قرار گرفت که در نتیجه آن عامل اول و دوم هر کدام با ۱۵ سوال، عامل سوم با ۷ سوال و عامل چهارم با ۵ سوال مشخص گردید. همچنین از مجموع ۴۶ سوال تحلیل عوامل شده ۴ سوال روی هیچ کدام از چهار عامل قرار نگرفتند و در نتیجه حذف شدند. با توجه به موضوعیت سؤال‌های قرار گرفته روی هر عامل، نام گذاری آنها به این شرح انجام شد: عامل اول؛ سازمانی و اداری، عامل دوم؛ امکاناتی و مالی، عامل سوم؛ حرفه ای و تخصصی و عامل چهارم؛ فردی و اجتماعی. در تحقیق حاضر برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شده که برای کل پرسشنامه ۰/۸۸ به دست آمد. در این تحقیق از روش‌های آمارتوصیفی برای محاسبه فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار و از روش تحلیل عاملی برای شناسایی و اولویت بندی عوامل مؤثر بر توسعه پژوهش در تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش استفاده گردید.

یافته های تحقیق

- از میان عوامل سازمانی و اداری، «قوانین جامع برای حمایت اصولی و مستمر از پژوهش های انجام شده در آموزش و پرورش» دارای بیشترین بارعاملی و «توجه مسوولین آموزش و پرورش به موضوع پژوهش» دارای کمترین بارعاملی می باشند(جدول ۱).
- از میان عوامل امکاناتی و مالی «افزایش حق تحقیق متناسب با حق التدریس در آموزش و پرورش» دارای بیشترین بارعاملی و «تجهیزات و امکانات آزمایشگاهی مناسب و مرتبط با تربیت بدنی در آموزش و پرورش» دارای کمترین بارعاملی می باشند(جدول ۲).
- از میان عوامل حرفه ای تخصصی، «آشنایی پژوهشگران تربیت بدنی با چگونگی استفاده از امکانات پژوهشی، اطلاع رسانی و آزمایشگاهی» دارای بیشترین بارعاملی و «ارائه طرح های علمی پژوهشی با ساختاری قوی توسط پژوهشگران تربیت بدنی آموزش و پرورش» دارای کمترین بارعاملی می باشند(جدول ۳).
- از میان عوامل فردی و اجتماعی، «تربیت پژوهشگران ماهر تربیت بدنی در دانشگاه های کشور» دارای بیشترین بارعاملی و «رفع کمبود معلم و تراکم ساعات تدریس جهت ایجاد فرصت برای پژوهش در آموزش و پرورش» دارای کمترین بارعاملی می باشند(جدول ۴).
- چهار عامل استخراج شده در مجموع ۴۲/۶۸ درصد واریانس کل مقیاس را تبیین می کنند. در واقع، عامل سازمانی و اداری بیشترین سهم واریانس(۱۹/۹۳) را در تبیین مقیاس مذکور بر عهده دارد و عوامل فردی و اجتماعی کمترین سهم واریانس(۵/۹۹) را در مقیاس تبیین می کنند(جدول ۵، شکل ۱ و ۲).

جدول ۱- اولویت و بار عوامل سازمانی و اداری مؤثر بر توسعه پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش

اولویت	عامل	بارعاملی
اول	قوانین جامع برای حمایت اصولی و مستمر از پژوهش های انجام شده در آموزش و پرورش	۰/۷۱
دوم	توجه مسوولین تربیت بدنی آموزش و پرورش به موضوع پژوهش	۰/۷۰
سوم	مهارت و تجربه کافی مسوولین مراکز پژوهشی تربیت بدنی، جهت پاسخ گویی به پژوهشگران	۰/۶۶
چهارم	اعتقاد مسوولین تربیت بدنی آموزش و پرورش به کاربرد نتایج پژوهش های انجام شده	۰/۶۳
پنجم	اولویت بندی دقیق و با تعیین حدود عناوین پژوهشی تربیت بدنی آموزش و پرورش	۰/۶۲
پنجم	جایگاهی مشخص برای پژوهش های آموزش و پرورش جهت رشد و توسعه تربیت بدنی در کشور	۰/۶۲
هفتم	اهمیت به پژوهش های مرتبط با تربیت بدنی متناسب با پژوهش های علوم دیگر در آموزش و پرورش	۰/۵۸
هفتم	ارتباط مستمر تربیت بدنی آموزش و پرورش با دانشگاه های کشور	۰/۵۸
نهم	برخورداری مراکز پژوهشی تربیت بدنی آموزش و پرورش از فضای ویژه و مناسب	۰/۵۵

دهم	اعتقاد مسوولين آموزش و پرورش به کاربرد نتایج پژوهش های انجام شده در حیطه تربیت بدنی	۰/۵۴
یازدهم	برخورداری از یک نظام پژوهشی مشخص و تعریف شده در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۰/۵۰
یازدهم	ارتباط مستمر تربیت بدنی آموزش و پرورش با مراکز بین المللی علوم ورزشی	۰/۵۰
سیزدهم	برگزاری دوره ها و کارگاه های مرتبط با فعالیت های پژوهشی در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۰/۴۷
چهاردهم	ارتباط مستمر با سایر مراکز پژوهشی کشور به ویژه مراکز وابسته به سازمان های ورزشی	۰/۴۶
پانزدهم	توجه مسوولين آموزش و پرورش به موضوع پژوهش	۰/۴۵

جدول ۲- اولویت و بار عوامل امکاناتی و مالی مؤثر بر توسعه پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش

اولویت	عامل	بارعاملی
اول	افزایش حق تحقیق متناسب با حق التدریس در آموزش و پرورش	۰/۷۹
دوم	افزایش بودجه اختصاصی به فعالیت های پژوهشی در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۰/۶۷
سوم	اطمینان به عواید مادی حاصل از پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش به عنوان یک منبع درآمد	۰/۶۶
چهارم	قوانین و مقررات مالی آسان و ترغیب کننده انجام پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۰/۶۱
پنجم	دسترسی پژوهشگران تربیت بدنی به کتب، مجلات، اسناد و مدارک تخصصی در آموزش و پرورش	۰/۵۸
ششم	افزایش بودجه اختصاصی به فعالیت های پژوهشی در آموزش و پرورش	۰/۵۷
هفتم	تاکید بر فعالیت های پژوهشی در تربیت بدنی متناسب با آموزش آن در نظام آموزش و پرورش	۰/۵۴
هشتم	برخورداری پژوهشگران تربیت بدنی از تشویق و حمایت های معنوی در آموزش و پرورش	۰/۵۲
نهم	مشخص شدن ارزش، اهمیت و جایگاه پژوهش و پژوهشگر در نظام ارزشی جامعه	۰/۵۱
دهم	دسترسی مراکز اطلاع رسانی موجود در تربیت بدنی آموزش و پرورش به دانش روز	۰/۵۰
یازدهم	مصرف درست اعتبارات مالی تخصیص یافته به امر پژوهش	۰/۴۶
یازدهم	رفع مشکلات معیشتی و تنگناهای اقتصادی پژوهشگران در آموزش و پرورش	۰/۴۶
سیزدهم	زمینه فرهنگی مناسب در جامعه جهت فعالیت های پژوهشی در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۰/۴۱
سیزدهم	فراهم شدن تسهیلات برای شرکت پژوهشگران تربیت بدنی در همایش های علمی بین المللی	۰/۴۱
پانزدهم	تجهیزات و امکانات آزمایشگاهی مناسب و مرتبط با تربیت بدنی در آموزش و پرورش	۰/۴۰

جدول ۳- اولویت و بار عوامل حرفه ای تخصصی مؤثر بر توسعه پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش

اولویت	عامل	بارعاملی
اول	آشنایی پژوهشگران تربیت بدنی با چگونگی استفاده از امکانات پژوهشی، اطلاع رسانی و آزمایشگاهی	۰/۷۷
دوم	آشنایی پژوهشگران تربیت بدنی آموزش و پرورش با فنون و روش های پژوهش علمی	۰/۷۴
سوم	آشنایی پژوهشگران با مقررات اداری مربوط به پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۰/۷۲
چهارم	آگاهی پژوهشگران از اولویت های پژوهشی در تربیت بدنی آموزش و پرورش	۰/۷۱
پنجم	تسلط پژوهشگران تربیت بدنی آموزش و پرورش به زبان انگلیسی برای استفاده از منابع خارجی	۰/۵۷
ششم	آگاهی پژوهشگران تربیت بدنی آموزش و پرورش با دشوار و زمان بر بودن فعالیت های پژوهشی	۰/۵۳
هفتم	ارائه طرح های علمی پژوهشی با ساختاری قوی توسط پژوهشگران تربیت بدنی آموزش و پرورش	۰/۵۲

جدول ۴- اولویت و بار عوامل فردی و اجتماعی مؤثر بر توسعه پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش

اولویت	عامل	بارعاملی
اول	تربیت پژوهشگران ماهر تربیت بدنی در دانشگاه های کشور	۰/۷۴
دوم	توجه به درس روش تحقیق و آزمایشگاه در دوره های تحصیلات تکمیلی	۰/۷۲
سوم	آگاهی معلمان، مربیان و مدرسان ورزشی کشور در ارتباط با تبدیل شدن به عناصر صرف مصرف کننده نتایج پژوهش های خارجی	۰/۶۶
چهارم	استفاده معلمان، مربیان و ورزشکاران کشور از یافته های پژوهشی تربیت بدنی آموزش و پرورش	۰/۶۱
پنجم	رفع کمبود معلم و تراکم ساعات تدریس جهت ایجاد فرصت برای پژوهش در آموزش و پرورش	۰/۵۳

جدول ۵- شاخص های آماری عوامل چهارگانه با استفاده از تحلیل مؤلفه های اصلی

اولویت	شاخص های آماری عوامل	میزان اشتراک	مقدار ویژه	درصد واریانس تبیین شده	درصد تراکمی واریانس تبیین شده	تعداد سؤالات
اول	سازمانی و اداری	۰/۴۶۶	۹/۱۷	۱۹/۹۳	۱۹/۹۳	۱۵
دوم	امکاناتی و مالی	۰/۲۱۸	۴/۲۹	۹/۳۲	۲۹/۲۵	۱۵
سوم	حرفه ای و تخصصی	۰/۱۷۴	۳/۴۲	۷/۴۴	۳۶/۶۹	۷
چهارم	فردی و اجتماعی	۰/۱۴۰	۲/۷۶	۵/۹۹	۴۲/۶۸	۵

شکل ۱- تعداد سؤالات و درصد واریانس تبیین شده عوامل مؤثر جهت توسعه پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش

بحث و نتیجه گیری

در ارتباط با عوامل سازمانی و اداری، یافته های تحقیق نشان داد که « قوانین جامع برای حمایت اصولی و مستمر از پژوهش های انجام شده در آموزش و پرورش » و « توجه مسئولین تربیت بدنی آموزش و پرورش به موضوع پژوهش » با بیشترین بار عاملی مؤثرترین عامل های سازمانی و اداری جهت توسعه پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش می باشند. در این خصوص فرخی طی پژوهشی تحت عنوان « عوامل مؤثر بر نگرش اساتید دانشگاه علامه طباطبایی نسبت به پژوهش و موانع تحقیق در دانشگاه ها » به این نتیجه رسید که؛ مقررات و قوانین جامعی برای حمایت اصولی از پژوهش های انجام شده وجود ندارد. قره خانلو نیز در تحقیقی تحت عنوان « شناسایی موانع و مشکلات پژوهش در تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه های کشور » از توجه کم مسئولان کشوری و مدیران تربیت بدنی به امر پژوهش و نبود اعتقاد کامل به کاربرد نتایج پژوهش های انجام شده در تربیت بدنی و علوم ورزشی میان مسئولین کشور، به عنوان دو عامل بازدارنده توسعه پژوهش اشاره می کند. همچنین در این زمینه موسسه علوم ورزشی ژاپن؛ برنامه ریزی مناسب مسئولین برای استفاده از تحقیقات ورزشی را به عنوان یکی از راهکارهای توسعه و بهبود پژوهش ارائه داده است. نتایج این تحقیق و همخوانی آن با یافته های پژوهش فرخی، قرخانلو و مؤسسه علوم ورزشی ژاپن، اهمیت و تأثیر این دو عامل را نه تنها در توسعه فعالیت های پژوهشی آموزش و پرورش بلکه در وزارت علوم که متولی اصلی تحقیقات در کشور است به خوبی نشان می دهد. لذا با توجه به این که سیاست های کلی، هدف گذاری و برنامه ریزی ها نه تنها در آموزش و پرورش بلکه در کلیه دستگاه ها و نهادهای کشور توسط مسئولین و مدیران ارشد صورت می گیرد، توجه و حمایت مسئولین از فعالیت های پژوهشی می تواند از مهمات توسعه پژوهش به حساب آید. در این راستا توجه بیشتر مسئولین تربیت بدنی آموزش و پرورش به امر پژوهش و تدوین قوانین و مقررات جامع برای حمایت اصولی و مستمر از پژوهش های انجام شده، علاوه بر رونق و توسعه پژوهش در تربیت بدنی، موجب توسعه بهداشت، تندرستی و ورزش قهرمانی کشور در آینده خواهد شد. چراکه دانش آموزان امروز آینده سازان فردای جامعه می باشند.

در نهایت با توجه به نتایج حاصل از پانزده عامل سازمانی و اداری و همچنین شرایط و وضعیت موجود جهت توسعه پژوهش در تربیت بدنی نیاز است مسئولین آموزش و پرورش به ویژه مسئولین تربیت بدنی آن وزارتخانه به موضوع فعالیت های پژوهشی و کاربرد نتایج حاصل از آن توجه بیشتری داشته باشند، مراکز پژوهشی تربیت بدنی آموزش و پرورش علاوه بر مجهز شدن به فضای ویژه و مناسب از مدیران متخصص و با تجربه کافی برخوردار شوند، عناوین پژوهشی به طور دقیق و با تعیین حدود اولویت بندی شده و متناسب با رشته های دیگر به پژوهش های مرتبط با تربیت بدنی، در آموزش و پرورش اهمیت داده شود. همچنین نیاز است تربیت بدنی آموزش و پرورش با دانشگاه های کشور، مراکز بین المللی علوم ورزشی و سایر مراکز پژوهشی کشور به ویژه مراکز وابسته به سازمان های ورزشی، دارای ارتباطی نزدیک و مستمر باشد و بالاخره ضروری است فعالیت های پژوهشی تربیت بدنی آموزش و پرورش در آن وزارتخانه دارای نظامی مشخص و در چشم انداز توسعه تندرستی و ورزش کشور از جایگاه تعریف شده ای برخوردار شود.

در ارتباط با عوامل امکاناتی و مالی، یافته‌های تحقیق نشان داد که؛ «افزایش حق تحقیق متناسب با حق التدریس در آموزش و پرورش» با بیشترین بار عاملی مؤثرترین عامل امکاناتی و مالی جهت توسعه پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش می‌باشد. در این خصوص قره خانلو در تحقیقی تحت عنوان «شناسایی موانع و مشکلات پژوهش در تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه‌های کشور» به این یافته دست پیدا کرد که؛ تأکید بیشتر نظام دانشگاهی کشور به آموزش در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی نسبت به پژوهش، یکی از عوامل بازدارنده خیلی مؤثر در این زمینه می‌باشد. فرخی نیز با بررسی موانع پژوهشی در دانشگاه علامه طباطبایی به این نتیجه رسیده بود که؛ در دانشگاه‌ها به پژوهش کمتر از آموزش بها داده می‌شود و کمتر بودن میزان حق الزحمه پژوهش نسبت به حق الزحمه تدریس به عنوان یکی از موانع مهم توسعه پژوهش مطرح می‌باشد. همچنین کاردان طی پژوهشی در دانشگاه‌های کشور، به این یافته رسید که؛ بخش مهمی از بودجه دانشگاه صرف پرداختن حق التدریس می‌شود. همخوانی یافته‌ها نشان می‌دهد که نتایج پژوهش حاضر تائیدی بر نتایج پژوهش‌های پیشین است. به نظر می‌رسد با توجه به فرهنگ موجود در جامعه، نیازهای آموزشی بیش از نیازهای پژوهشی شناخته شده می‌باشند به همین دلیل در سطوح مختلف علمی، فعالیت‌های آموزشی نسبت به فعالیت‌های پژوهشی با اهمیت تر پنداشته می‌شوند. لذا شاهد تأکید و سرمایه‌گذاری بیشتری در آموزش نسبت به پژوهش می‌باشیم. در وزارت آموزش و پرورش بسیاری از پژوهشگران تربیت بدنی مانند سایر پژوهشگران به دلیل پایین بودن حق تحقیق نسبت به حق التدریس و همچنین عواید مالی بسیار کم حاصل از انجام پژوهش و عدم اطمینان به آن به عنوان یک منبع درآمد، به سمت اضافه کاری در تدریس کشانده می‌شوند و از آنجایی که در نظام آموزش و پرورش، به آموزش نسبت به پژوهش، بیشتر تأکید می‌شود، تغییرات و یا تصمیم جدیدی در این زمینه اتخاذ نشده و فعالیت‌ها به صورت روزمره و تکراری ادامه دارد. یافته دیگر این پژوهش نشان داد که؛ «افزایش بودجه اختصاصی به فعالیت‌های پژوهشی در تربیت بدنی آموزش و پرورش» دومین عامل امکاناتی و مالی مؤثر جهت توسعه پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش می‌باشد. در این زمینه گروه مشاوران کانب در طرح پژوهشی جامعی تحت عنوان «تعیین توان پژوهشی کشور» از کمبود بودجه تحقیق به عنوان یکی از تنگناها و مشکلات توسعه پژوهش در کشور نام می‌برد. صادقی نیز طی پژوهشی کمبود بودجه تحقیق را یکی از مشکلات توسعه تحقیق در رشته علوم انسانی بیان می‌دارد. همچنین مفیدی طی پژوهشی تحت عنوان «موانع پیشرفت فعالیت‌های پژوهشی»؛ کمبود بودجه تحقیقات را به عنوان یکی از موانع اصلی پیشرفت فعالیت‌های پژوهشی معرفی می‌کند. در این خصوص هاشمیان نیز در پژوهشی پیرامون مشکلات پژوهشی؛ بودجه و اعتبار تحقیقاتی را در مرتبه دوم مشکلات گزارش کرده است. محققان دیگری نظیر ساعی ارسی با بررسی موانع و تنگناهای پژوهش؛ عدم تخصیص بودجه برای تحقیقات را یکی از موانع اصلی توسعه پژوهش در ایران طبقه بندی کرده است و اسدی که در مقاله خود؛ فقدان بودجه کافی را از اهم عوامل مؤثر در رکود نسبی و عدم توسعه یافتگی پژوهش در کشور عنوان نموده است و طایفی که با بررسی موانع فرهنگی توسعه تحقیق در ایران به این یافته رسید که؛ ۸۵ درصد محققین، کاهش میزان اعتبار مرکز پژوهشی محل کار خود را بر جلوگیری از تحقیقات بسیار مؤثر دانسته‌اند و بالاخره سازمان جمهوری اسلامی که در کتابچه «توسعه علمی و پژوهشی» کمبود اعتبارات را به عنوان یکی از مشکلات توسعه پژوهش از دیدگاه مسؤولین و صاحب نظران فهرست کرده بود. نتایج حاصل از پژوهش‌های صورت گرفته با نتایج این پژوهش همخوانی دارد. به عبارتی آن چه تمام محققین در بررسی عوامل مؤثر بر توسعه پژوهش و همچنین شناسایی محدودیت‌ها بر آن اتفاق نظر داشتند و کلیه پژوهشگران در گرایش‌ها و محیط‌های مختلف کشور بر آن متفق القول بودند همانا تأثیر قابل توجه تخصیص بودجه کافی به توسعه فعالیت‌های پژوهشی بوده است. از آن جایی که اکثر نهادها و سازمان‌ها در کشور، دولتی است و قوانین مالی دولتی تقریباً در همه جا به صورت مشابه جاری است، در آموزش و پرورش نیز همانند سایر بخش‌ها، تخصیص بودجه کافی به امر پژوهش، تبدیل به یک عامل مهم و حیاتی شده است. اگرچه در چند سال اخیر با تصویب دولت مبنی بر این که؛ وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادها موظفند یک الی دو درصد از بودجه خود را به امر پژوهش اختصاص دهند، ظاهراً تخصیص خوبی به فعالیت‌های پژوهشی صورت گرفته است اما در عمل شاهد هستیم که پژوهش برای بیشتر دستگاه، تأمین کننده اعتبار در حد بیان کار و لزوم جذب بودجه و درآمد است. به طوری که این بودجه در لوای فعالیت‌های پژوهشی، صرف فعالیت‌های دیگر می‌شود. نکته قابل توجه این است که، به توجیه مسؤولین مبنی بر نجومی بودن بودجه سالانه وزارت آموزش و پرورش، این مصوبه دولت در این وزارتخانه عملی و قابل اجرا نمی‌باشد. لذا اختصاص بودجه به فعالیت‌های پژوهشی در آموزش و پرورش و سازمان‌های تابعه در استان‌ها، بر اساس سلايق شخصی و تشخیص مدیران و مسؤولین ارشد صورت می‌گیرد.

در نهایت با توجه به نتایج حاصل از پانزده عامل امکاناتی و مالی و همچنین شرایط و وضعیت موجود جهت توسعه پژوهش در تربیت بدنی نیاز است علاوه بر تخصیص بودجه کافی، اعتبارات مالی تخصیص یافته با سازوکار مناسب تری مصرف شوند، به پژوهش در تربیت بدنی تأکید بیشتری شود و در راستای آن حق تحقیق پژوهشگران افزایش یابد، قوانین و مقررات مالی سخت و دست و پاگیر انجام پژوهش، آسان و ترغیب کننده شود، احتیاج پژوهشگران به تجهیزات و امکانات آزمایشگاهی و همچنین اطلاعات تخصصی از مراکز اطلاع رسانی موجود برآورده گردد، شرایطی فراهم شده که پژوهشگران در صورت شایستگی، جهت شرکت در همایش های علمی بین المللی تسهیلات دریافت نمایند و در مجموع از حمایت های معنوی و تشویق های مناسب برای ایجاد انگیزه های بیشتر برخوردار شوند.

در ارتباط با عوامل حرفه ای و تخصصی، یافته های تحقیق نشان داد که: « آشنایی پژوهشگران تربیت بدنی با چگونگی استفاده از امکانات پژوهشی، اطلاع رسانی و آزمایشگاهی» و « آشنایی پژوهشگران تربیت بدنی آموزش و پرورش با فنون و روش های پژوهش علمی» با بیشترین بار عاملی مؤثرترین عامل های حرفه ای و تخصصی جهت توسعه پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش می باشند. در این زمینه ها عبدالهی در مقاله ای تحت عنوان «پژوهش علمی و موانع آن در ایران»، از ضعف دانش و مهارت های محققین به عنوان یکی از موانع توسعه پژوهش یاد کرده است. مهدیانی نیز طی تحقیقی تحت عنوان «جایگاه ایران در تولید علمی جهان و سهم هر یک از گروه های شش گانه در آن» ضعف بنیه علمی نویسی محققین را به عنوان یکی از ضعف های توسعه پژوهش در کشور بیان کرده بود. در این خصوص فرخی نیز با بررسی عوامل مؤثر بر نگرش اساتید دانشگاه علامه طباطبائی نسبت به پژوهش و موانع تحقیق در دانشگاه به این نتیجه رسید که؛ بیشتر اساتید با روش های علمی پژوهش آشنایی کامل ندارند. همچنین سازمان تربیت بدنی، با مطالعات شناختی و تطبیقی خود به این نتیجه رسید که فقدان پژوهشگران حرفه ای و متخصص در زمینه ورزش، یکی از ضعف های توسعه پژوهش در تربیت بدنی و ورزش کشور می باشد. و بالاخره بوریت و همکارانش طی پژوهشی تحت عنوان «خط مشی آینده در تحقیقات علوم ورزشی» و تامسون در گزارش تحقیق خود تحت عنوان «تحقیقات ورزشی در استرالیا» از توسعه شناخت و آگاهی پژوهشگران در کاربرد فنون و فناوری های پژوهشی جدید در ورزش، به عنوان یکی از عوامل مؤثر در توسعه فعالیت های پژوهشی نام برده اند. همخوانی نتایج تحقیقات مذکور با یافته های پژوهش حاضر، بیانگر این موضوع است که تخصص فنی و حرفه ای پژوهشگران در حوزه های پژوهشی ذریبط، از عوامل زیربنایی، مهم و مؤثر در توسعه فعالیت های پژوهشی می باشد. در این راستا می توان به این نکته اشاره نمود که؛ اگرچه عوامل حرفه ای و تخصصی عمدتاً به استعداد، تخصص و تلاش علمی پژوهشگران بستگی دارد تا وضعیت و شرایط حال آموزش و پرورش. لیکن تاثیر برنامه های آموزش و پرورش جهت بهبود و ارتقاء تخصصی پژوهشگران در اثنای خدمت را نمی توان نادیده گرفت. در واقع تربیت بدنی آموزش و پرورش با برنامه های صحیح و کارشناسی های دقیق می تواند در شکوفایی استعدادها، بالا بردن تخصص و افزایش انگیزه پژوهشگران جهت تلاش بیشتر، موجب توسعه فعالیت های پژوهشی در تربیت بدنی شود.

در نهایت باتوجه به نتایج حاصل از هفت عامل حرفه ای و تخصصی و همچنین شرایط و وضعیت موجود، ضروری است تربیت بدنی آموزش و پرورش با اطلاع رسانی دقیق، شفاف، جامع و به موقع، پژوهشگران را از قوانین و مقررات اداری پژوهش آگاه کند، با برگزاری مستمر دوره های آموزشی ضمن خدمت، آنان را با چگونگی استفاده از امکانات پژوهشی، اطلاع رسانی و آزمایشگاهی آشنا سازد و با تاکید بر فعالیت های پژوهشی و حمایت از پژوهشگران، آنها را به مطالعه و یادگیری فنون و روش های پژوهش علمی، چگونگی ارائه طرح های پژوهشی و ترجمه متون تخصصی، ترغیب و تشویق نماید.

در ارتباط با عوامل فردی و اجتماعی، یافته های تحقیق نشان داد که: « تربیت پژوهشگران ماهر تربیت بدنی در دانشگاه های کشور» و « توجه به دروس روش تحقیق و آزمایشگاه در دوره های تحصیلات تکمیلی» با بیشترین بار عاملی مؤثرترین عامل های فردی و اجتماعی جهت توسعه پژوهش در تربیت بدنی آموزش و پرورش می باشند. در این خصوص قره خانلو با بررسی موانع و مشکلات پژوهش در دانشگاه های دولتی به این نتیجه رسید که؛ توجه اندک به دروس آزمایشگاه و روش تحقیق در دوره های تحصیلات تکمیلی و عدم تربیت پژوهشگران ماهر در حیطه تربیت بدنی و علوم ورزشی در دانشگاه ها، به عنوان دو عامل بازدارنده مؤثر بر توسعه فعالیت های پژوهشی تربیت بدنی بوده است در این زمینه کشور ایرلند تاکید ویژه ای بر توسعه توان پشتیبانی آموزش عالی و استفاده از ظرفیت های دانشگاهی دارد و از آن به عنوان مؤثرترین عامل توسعه تحقیقات ورزشی نام برده است که

با یافته های این پژوهش همخوانی دارد. از آن جایی که در نظام آموزشی دانشگاه های کشور، بیشتر به آموزش اهمیت داده می شود تا پژوهش، در رشته تربیت بدنی نیز شاهد همین محدودیت می باشیم به طوری که سیستم آموزشی و ارزشیابی رشته تربیت بدنی در اغلب دانشگاه ها، به فعالیت های پژوهشی اهمیت چندانی نمی دهند. بیشتر فارغ التحصیلان دوره های کارشناسی ارشد و دکتری تربیت بدنی در طول مدت دانشجویی خود در این دوره ها که چندین سال به طول می انجامد فقط دو پژوهش شامل؛ پایان نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری را انجام می دهند که در انجام این دو پژوهش نیز به دلیل عدم آشنایی قبلی با فعالیت های تحقیقاتی، با مشکلات زیادی مواجه خواهند شد. این مسأله در نهایت و پس از فارغ التحصیلی آنها به عنوان یک تنگنا و محدودیت جهت توسعه فعالیت های پژوهشی در تربیت بدنی آموزش و پرورش و دانشگاه های کشور بروز خواهد کرد. با توجه به این که اکثر فارغ التحصیلان دوره های تحصیلات تکمیلی رشته تربیت بدنی جذب نظام آموزشی کشور اعم از آموزش و پرورش و یا وزارت علوم خواهند شد و به نوعی مدرسان و پژوهشگران آینده تربیت بدنی و ورزش کشور خواهند بود، نیاز است دانشگاه ها به ویژه در دوره های کارشناسی ارشد و دکتری تربیت بدنی، پژوهشگران ماهری تربیت کنند. به طوری که در این دوره ها دانشجویان با دروس روش تحقیق و آزمایشگاه بیشتر آشنا شده و بوسیله اساتید مربوطه، جهت پژوهش های آتی به نحو شایسته ای راهنمایی و آماده شوند.

در نهایت با توجه به نتایج حاصل از پنج عامل فردی و اجتماعی، علاوه بر دو عامل بحث شده جهت توسعه پژوهش در تربیت بدنی نیاز است مربیان، معلمان و ورزشکاران به طور شایسته ای توجیه شوند که با استفاده از اطلاعات، آمار و یافته های تحقیقات داخلی و بومی، علاوه بر جلوگیری از تبدیل شدن آنها به عناصر صرف مصرف کننده نتایج پژوهش های خارجی، پژوهش در تربیت بدنی و ورزش کشور، پیشرفت و توسعه قابل توجهی خواهد نمود.

منابع

- ۱- اسدی، مهدی (دیماه ۱۳۸۲). «تأملی بر روند علم و پژوهش در ایران؛ تولید علم و موانع راهکارهای موجود»، نشریه نسیم صبا.
- ۲- سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۱). «توسعه علمی و پژوهشی»، سند تفصیلی نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش کشور، انتشارات سیب سبز.
- ۳- ساعی ارسبی، ایرج (۱۳۷۵). «موانع و تنگناهای پژوهش در ایران و راه های ارتقاء موقعیت علمی کشور»، مجموعه مقالات نخستین سمینار آموزش عالی در ایران، دانشگاه علامه طباطبایی.
- ۴- سجادی، نصرالله (۱۳۸۴). برنامه و دستاوردهای معاونت تربیت بدنی و تندرستی وزارت آموزش و پرورش، انتشارات صنوبر.
- ۵- صادقی، عباس (۱۳۷۰). «بررسی مشکلات تحقیق در رشته های علوم انسانی از دیدگاه اساتید دانشکده های علوم انسانی دانشگاه اصفهان»، دانشکده علوم تربیتی.
- ۶- طایفی، علی (۱۳۸۰). «موانع فرهنگی توسعه تحقیق در ایران»، چاپ اول، انتشارات آزاد اندیشان.
- ۷- عبدالمی، محمد (۱۳۸۳). «پژوهش علمی و موانع آن در ایران»، ویژه یکصدمین شماره ی نشریه فرهنگ و پژوهش.
- ۸- فرخی، نورعلی (۱۳۷۶). «تحلیل عوامل موثر بر نگرش اساتید دانشگاه علامه طباطبایی نسبت به پژوهش و موانع تحقیق در دانشگاه»، دانشگاه علامه طباطبایی.
- ۹- قره خانلو، رضا (۱۳۷۹). «شناسایی موانع و مشکلات پژوهش در تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه ها»، پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی.
- ۱۰- کاردان، علی محمد (۱۳۷۵). «شرایط رشد و توسعه پژوهش در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی»، مجموعه مقالات نخستین سمینار آموزش عالی در ایران، دانشگاه علامه طباطبایی.
- ۱۱- کردی، محمدرضا و برجسته، بهروز و شریف نژاد، علی (۱۳۸۱). «مقایسه و توصیف ساختار تشکیلاتی و برنامه ای چند مرکز پژوهشی تربیت بدنی و علوم ورزشی داخلی و خارجی منتخب»، پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی.
- ۱۲- لهسایی زاده، عبدالعلی (۱۳۷۵). «موانع پژوهش در علوم اجتماعی ایران»، مجموعه مقالات نخستین سمینار آموزش عالی در ایران، دانشگاه علامه طباطبایی.
- ۱۳- مجله سخن، (آبان ماه ۱۳۴۵). «وضع تحقیقات علمی در ایران»، دوره شانزدهم، شماره ی ۹، تهران.
- ۱۴- مظفری، سید امیر احمد (۱۳۷۵). «مدیریت و برنامه ریزی در تربیت بدنی و ورزش»، جزوه درسی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تربیت معلم.
- ۱۵- مفیدی، فرخنده (۱۳۷۳). «بررسی نگرش اعضاء هیئت علمی دانشگاه در خصوص موانع پیشرفت فعالیت های پژوهشی در دانشگاه صنعتی اصفهان»، دانشگاه طباطبایی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی.

- ۱۶- مهدیانی، علیرضا(۱۳۸۱). «تحلیلی بر شاخص های پژوهشی»، خبرنامه تحقیقات و فناوری، مرکز تحقیقات کشور.
- ۱۷- مهدیانی، علیرضا(۱۳۸۱). « جایگاه ایران در تولید علمی جهان و سهم هر یک از گروه های شش گانه علمی در آن»، تهران، مرکز تحقیقات کشور.
- ۱۸- نشریه رسالت، (بیستم آبان ماه ۱۳۸۲). « راه دشورا پژوهش، سخن پژوهشگران در خصوص مهم ترین موانع پیش روی پژوهش و تحقیق در ایران» .
- ۱۹- نوروزی، داریوش(۱۳۷۵). «بررسی میزان کارایی حرفه ای اعضاء هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی»، مقاله علمی پژوهشی، دانشگاه علامه طباطبایی.
- ۲۰- وزارت فرهنگ و آموزش عالی(۱۳۶۰). «طرح نظام تحقیقات کشور»، معاونت پژوهش های علمی، موسسه ی تحقیقات و برنامه ریزی علمی و آموزشی.
- ۲۱- هاشمیان نژاد، فریده(۱۳۷۴). «بررسی نظرات اعضاء هیئت علمی دانشگاه ها پیرامون مشکلات پژوهشی»، مقاله علمی پژوهشی، دانشگاه فردوسی مشهد.

22. Australian Institute of Sport(2002). <http://www.ais.org.au>
23. Burwite, L & et all(Feb 1994). "Future Directions for Performance – Related Sport Science Research : An Interdisciplinary Approach ; J. Spt. Sci ;12(1). 93-109.
24. Institute for Scientific Information(2002). [www. Isinet.com](http://www.Isinet.com)
25. "Irish Sport Council Launches Strategy Statement A New Era for Sport (5 Septamber 2000)", Irland: Irish Sport Council, 2003, <http://www.irishsportcouncil.ie/strategy.asp>
26. Japan Institute of Sport(2002). <http://www.ais.org.au>
27. "Sport Canada Policies", Canada: Sport Canada, 1998. <http://www.pch.gc.ca/sc/pol/index-e.cfm>
28. Thomson,-M.-w(1989)."Sport Research in Astralia: a Report to the Sport Advisory.

Effective Variables In The Development Of Research In Physical Education In Education Ministry Of Iran

Shahram alam¹ (Ph.D)
Majid khorvash(Ph.D)
Maryam monazami
Zahra alam

abstract

The aim of this research was identify and priority of the effective variables in the development of research in physical education in education ministry of iran. The population in this reaserch consisted of 546 physical education masters whom are employed in the ministry of learning and education of iran, according to this educational years statistics. 64 percent of this people, about 360 of them, are selected as the statistic research examples. This is a descriptive type of reasearch, in which the data are collected by the field method. The necessary information have been collected through the library study and questionnaire. In the way of structhring the questionnaire, firstly the primary information collected in DELPHI way then the schemd questions in questionnaire were analized FACTOR ANALALYSIS and related tests. In this research reliability of the questionnaire has been checked by the CRONBACH ALPHA

Email: shahramalam@yahoo.com
 Corresponding-Author: Tel: 09161117518

procedure resulting in 88 percent for the whole questionnaire. To analyse the data in this research, DESCRIPTIVE STATISTIC methods and FACTOR ANALYSIS, have been utilized.

The important facts discovered by this research proved that from organizational elements, the existence of comprehensive rules and regulations for a discipline protection of current researches, from financial elements, increasing research fees corresponding to teaching fees in the ministry of education, from professional elements, familiarizing researchers in the field of physical education with the facilities available in the ministry of education, from private-social elements, training physical education researchers at the universities are the most important factors for developing researches for physical education department .

Key words: research, physical education, education ministry